

Vergaderjaar 2020–2021

31 305

Mobiliteitsbeleid

Nr. 324

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 januari 2021

In de Schets Mobiliteit 2040 (Kamerstuk 31 305, nr. 290) hebben de Staatssecretaris en ik de ambitie geformuleerd om te werken aan een veilig, robuust, slim en duurzaam mobiliteitssysteem. Wij willen dat de gebruiker veilig, snel en betrouwbaar van deur tot deur kan reizen, met minimale impact op de leefomgeving. We werken deze ambitie multi-modaal (met het Toekomstbeeld Openbaar Vervoer en Fiets) en gebiedsgericht (met de MIRT- en bereikbaarheidsprogramma's) uit.

Hierbij ontvangt u het Toekomstperspectief Automobility (bijlage 1)¹ dat het departement op mijn verzoek heeft opgesteld op basis van openbaar beschikbare informatie. Daarnaast is een externe bespiegeling (bijlage 2)² door de heer Van de Weijer van de Technische Universiteit van Eindhoven meegestuurd. Het Toekomstperspectief beschrijft de rol van de auto in het mobiliteitssysteem van nu en de toekomst, schetst de opgaven en oplossingsrichtingen en geeft richting aan de inzet van het Rijk. In deze brief vindt u de hoofdlijnen.

Ik ga met bestuurlijke en maatschappelijke partijen, kennisinstellingen en het bedrijfsleven in gesprek over het perspectief om bij de uitwerking voor personen- én goederenvervoer gebruik te maken van hun kennis, ideeën en initiatieven.

Auto veel gebruikt en hoog gewaardeerd

Het maatschappelijk en economisch belang van de auto is en blijft groot. Met de auto wordt circa 80% van de landgebonden kilometers afgelegd en zo'n 60% tot 70% van de woon-werkreizigers naar de vijf grootste steden gaat met de auto. De auto wordt hoog gewaardeerd door gebruikers. Vooral vanwege het comfort, de flexibiliteit en de snelheid. De auto geeft

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

de vrijheid om te gaan en staan waar je wilt. Het biedt de flexibiliteit meerdere bestemmingen in één reis te combineren, personen of goederen mee te nemen en te reizen in je eigen comfortabele ruimte. Dat mensen tevreden zijn met hun auto blijkt ook uit het feit dat ons land onlangs de grens van 9 miljoen auto's is gepasseerd.

De automobilititeit zal in de toekomst eerder toenemen dan afnemen. Dit blijkt uit de rapporten van het Kennisinstituut voor Mobiliteit (KiM). Het is daarom goed om te zien dat het wagenpark steeds schoner, veiliger en comfortabeler wordt. Inzet is in 2030 alleen nog emissievrije personenauto's te verkopen.

Forse knelpunten en opgaven

In de huidige situatie is al sprake van knelpunten op onze wegen. Met daarnaast een forse opgave voor onderhoud, renovatie en vervanging. Richting 2030 en 2040 is een verdere groei van de knelpunten geprognosticeerd (NMCA 2017). Dit heeft grote gevolgen voor de bereikbaarheid van onder meer banen, voorzieningen en de concurrentiekracht van Nederland.

Rapporten van het KiM laten zien dat dit nog steeds het beeld is voor de lange termijn, ook als rekening wordt gehouden met de impact van het corona-virus. De populariteit van de auto was de afgelopen tijd onverminderd hoog. Later dit jaar verschijnt de nieuwe bredere NMCA met actuele cijfers. Dan wordt ook de impact duidelijk van de extra bevolkingsgroei en het stijgend aantal huishoudens die het Centraal Bureau voor de Statistiek voorspelt.

Gericht beleid en investeringen vanuit een integrale aanpak

Ik wil het mobiliteitssysteem en Nederland in beweging houden. Rekening houdend met de essentiële rol van de auto. Investeringen en beleid gericht op verkeersveiligheid, doorstroming en verduurzaming zijn daarvoor noodzakelijk. Zoals aangegeven werk ik het Toekomstperspectief Automobilititeit samen met de partners verder uit, waarbij ik de volgende richting kies.

We zetten het effectieve (auto)mobilititeitsbeleid voort. We blijven files aanpakken met een mix van maatregelen. Met het stimuleren van thuiswerken (en vasthouden van gedragsverandering door coronamaatregelen), reizen buiten de spits, het gebruik van fiets en openbaar vervoer waar mogelijk en effectief, stimuleren van het gebruik van (elektrische) deelauto's, capaciteitsuitbreiding, innovaties en smart mobility. En we blijven inzetten op de verduurzaming van het wagenpark en goede inpassing van infrastructuur.

We leggen nieuwe accenten. We wegen verkeersveiligheid zwaarder mee bij investeringsbeslissingen. Bij capaciteitsopgaven zal de focus meer liggen op verbeteringen van het mobiliteitssysteem. Bijvoorbeeld door het verkopen van modaliteiten en het ontvlechten van verkeersstromen zodat het autoverkeer vlot om de stad heen kan én de (binnen)stad bereikbaar blijft («redesign»). Daarbij wordt rekening gehouden met de functie van de wegen op nationaal en regionaal schaalniveau, de inpassing in de ruimtelijke omgeving en de rol van de auto per «deelmarkt»: grootstedelijk-centrum, grootstedelijk-perifeer, overig stedelijk, landelijk en corridors (zoals de A1, A12 en A15).

We maken een integrale afweging. De auto zal expliciet worden meegenomen in gebieds- en mobiliteitsontwikkeling. Woningbouw en econo-

mische toplocaties moeten ook bereikbaar blijven als (een deel van) de reis met de auto wordt afgelegd. Zeker in het licht van het autoluw maken en verdichten van steden met groei van inwoners en arbeidsplaatsen. We willen ervoor zorgen dat de (Ring)wegen blijven doorstromen door integrale afspraken te maken over de ruimtelijke ontwikkeling, fiets, openbaar vervoer, logistiek én automobilititeit.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga